

TORAH OHR • PARSHAS CHAYEI SARAH • MAAMAR 4

ויצא יצחק לשוח בשדה כו'

« Isaac sortit pour converser dans le champ »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/chayei-sarah/4/

1 ויצא יצחק לשוח בשדה כו'. לבאר זה דהנה יש משנה וברייתא. וברייתא פיי המשנה כי המשנה הוא הכלל וברייתא היא הפרט של המשנה ואין בכלל אלא מה שבפרט.

«Et Isaac sortit pour lasoua'h dans le champ», etc. Pour expliquer cela : il y a la Michna et la Baraita. La Baraita explique la Michna, car la Michna est la règle générale et la Baraita en est le détail ; «la règle générale ne contient que ce qui figure dans le détail».

ולכאורה הברייתא היא למטה מן המשנה שנשתלשלה יותר למטה אבל האמת הוא שהברייתא גבוה יותר דסוף מעשה במחשבה תחלה. דהנה התורה נשתלשלה למטה אפי' [אפילו] בדבר שקר כגון זה אומר אני מצאתיה כו'.

À première vue, la Baraita est inférieure à la Michna, puisqu'elle est descendue plus bas ; mais, en vérité, la Baraita est plus élevée, car «la fin de l'action est d'abord dans la pensée». En effet, la Torah est descendue ici-bas, jusqu'à traiter même d'une affirmation mensongère, comme dans le cas où l'un dit : «Je l'ai trouvée», etc.

2 ולפי הנראה היא ירידה למטה מאד ומ"מ היא גבוה כי סוף מעשה כו'. וכמשל השפופרת הנכנס ראשון ויצא אחרון

À première vue, c'est une très grande descente vers le bas ; néanmoins, c'est élevé, car «la fin de l'action», etc. Cela ressemble à l'exemple du tube : ce qui y entre en premier en sort en dernier.

וכמו האדם שהוא סוף כל הנבראים והוא במעלה על כולם והכל נברא בעבורו ולכן נמצא העולם כולו באדם אחד להורות שהכל נברא בעבורו כי זה כל האדם.

De même, l'homme est le dernier de tous les êtres créés, et pourtant il leur est supérieur en rang ; tout a été créé pour lui. C'est pourquoi le monde entier se retrouve en un seul homme, pour montrer que tout a été créé pour lui, car «c'est là tout l'homme».

3 וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת כו'. דהנה בעה"ב [בעולם הבא] צדיקים יושבים כו' והוא רק בחי' אחריים

C'est le sens du dicton de nos Sages, de mémoire bénie : «Une heure est préférable», etc. Car, dans le Monde futur, «les justes sont assis», etc., et cela n'est que le niveau du dos (a'horayim),

כמאמר וראית את אחורי כו' התענוג שמשגיג האדם בעבודתו הוא בחינת אחוריים ופני אינו באפשרי להשיג כי לא יראני האדם וחי.

comme il est dit : « Et tu verras Mon dos », etc. Le plaisir qu'une personne saisit dans son service divin est le niveau du dos, tandis que « Ma face » ne peut être saisie : « car nul homme ne Me verra et vivra ».

4 ועדי"ז גם הגלוי בגי"ע [בגן עדן] הוא רק בחי' זיו והארה לבד ולכן יפה שעה אחת כו' שהוא המעשה עצמה בלי תענוג ובלי שכל מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] דסוף מעשה במחשבה תחלה.

De même, la révélation dans le Gan Eden n'est elle aussi qu'un rayonnement et une lueur. C'est pourquoi « une heure est préférable », etc. : il s'agit de l'action elle-même, sans plaisir et sans intellect, « à toute la vie du Monde futur », car « la fin de l'action est d'abord dans la pensée ».

וזהו גם כן ענין משנה וברייתא שהמשנה הוא כלל כמו ד' ציצית מעכבות וכן סוכה שהיא גבוהה כו'.

C'est aussi le sens de la Michna et de la Baraita : la Michna est une règle générale, comme : « Les quatre tsitsit sont indispensables [les uns aux autres] », ou encore : « Une soukka qui est haute », etc.

5 ויש למצוא טעם לזה כענין תכלת דומה לים כו' וגבי סוכה יש טעם למען ידעו דורותיכם עד כ' [כתב] אמה כו'.

On peut trouver une raison à cela, comme dans le cas du fil bleu : « le te'helet ressemble à la mer », etc. ; et, pour la soukka, il y a une raison : « afin que vos générations sachent » — jusqu'à vingt coudées, etc.

אבל הברייתא הוא פרט לבאר המשנה בכל דקדוקים ופרטים כמו סוכת גנב"ך ורקב"ש שאין טעם לדבר ונראה בחוש שהוא למעלה מהשכל והטעם וזהו אין בכלל

Mais la Baraita est le détail qui explique la Michna dans toutes ses précisions, comme les soukkot de « GaNBaCh » et de « RaKBaSh », sans qu'il y ait de raison à cela ; on voit clairement que cela dépasse l'intellect et la raison. C'est là le sens de : « la règle générale ne contient rien

אלא מה שבפרט שאין במשנה בכלל יותר מבפרט הברייתא ומה שלא נתגלה טעמה הוא יותר גבוהה כי טעמי המצות לא נתגלו ולע"ל [ולעתיד לבוא] אי"ה [אם ירצה השם] יתגלו

d'autre que ce qui figure dans le détail : la Michna, en tant que règle générale, ne contient rien de plus que les détails de la Baraita. Et ce dont la raison n'a pas été révélée est plus élevé, car les raisons des mitsvot n'ont pas été révélées ; dans le temps à venir, si D.ieu le veut, elles le seront.

וזהו ר"ש [רבי שמעון] דריש טעמי דקראי שדרש שמה שנאמר בפסוק טעם של דבר לא זהו עיקר רק שיש טעם בזה גבוה יותר למעלה מהטעם.

C'est pourquoi Rabbi Chimon interprète la raison des versets: il a enseigné que, lorsqu'un verset énonce la raison d'une chose, celle-ci n'en est pas l'essence; il existe plutôt en elle une raison plus élevée, au-delà de cette raison.

נמצא שבמצוה שאין משיג בה טעם הוא יותר גבוה ומה שמשיג טעם ותענוג הוא רק בחינת אחוריים ולא

Il en ressort qu'une mitsva dont on ne saisit pas la raison est plus élevée; ce que l'on saisit par la raison et le plaisir n'est que le niveau du dos, et non

כמו שסוברים העולם שהעיקר הוא הלב שמשיג תענוג ועובד בהתלהבות ואינו כן האמת רק עיקר הוא המעשה בלי תענוג והלב אינו כ"א סיוע בחינת גדיפין.

comme le monde le pense, à savoir que l'essentiel est le cœur, qui saisit le plaisir et sert avec ferveur. Ce n'est pas là la vérité: l'essentiel est l'action, sans plaisir, et le cœur n'est qu'une aide, le niveau des ailes.

6 והנה משנה נקרא עיר וברייטא בחי' שדה לשון בר חוץ לעיר ולכאורה העיר הוא עיקר שדרים בה בני"א [בני אדם]. אך נראה מי הוא מחיה אותם.

Or, la Michna est appelée «ville», et la Baraita est le niveau du «champ», terme dérivé de bar, «à l'extérieur», hors de la ville. À première vue, la ville est l'essentiel, puisque des hommes y vivent. Mais voyons ce qui leur donne la vie:

השדה שחוץ לעיר שמביאים משם התבואה. כך הוא הברייטא מחיה המשנה ומבארת ההלכה יותר בפרט היאך לעשות כי התנאים מבלי עולם שמורים מתוך המשנה.

c'est le champ hors de la ville, d'où l'on apporte les céréales. De même, la Baraita donne vie à la Michna et explique la halakha avec davantage de détails, en précisant comment agir; car «les Tannaïm détruisent le monde», puisqu'ils statuent à partir de la Michna.

וזהו ויצא יצחק לשוח בשדה הוא לשון דבור ושיחה ולי' [ולשון] שחייה למטה מלשון ושח רום אנשים

Tel est le sens de: «Et Isaac sortit pour lasoua'h dans le champ»: lasoua'h désigne la parole et la conversation, mais aussi le fait de se courber, comme dans l'expression «et la hauteur des hommes sera courbée (vecha'h)»,

וכן כאשר יפרש השוחה לשחות (בישעיה כ"ה) (ועמ"ש בזה ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון כו' ע"ש) בשדה הוא בר. ולפנות ערב לפנות הערב והחשך.

et de même dans «comme le nageur (haso'heh) étend les bras pour nager» (Isaïe 25) (voir ce qui est expliqué à ce sujet sur [le verset] «Que la ville de Si'hon soit bâtie et affermie», etc., où l'on trouvera davantage). «Dans le champ»: c'est bar. Et lifnot erev [«à l'approche du soir»]: faire disparaître le soir et l'obscurité.

דהנה התורה נשתלשלה בחשך כמאמר במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי שנשתלשל למטה אפי' [אפילו] בשקר ולמה הוא כך כדי לפנות הערב והחשך ויהי אור

En effet, la Torah est descendue dans l'obscurité, comme le dit le dicton: «Il m'a fait habiter dans des lieux obscurs» — c'est le Talmud de Babylone, qui est descendu très bas, jusqu'à traiter même du mensonge. Pourquoi en est-il ainsi? Afin de faire disparaître le soir et l'obscurité, «et la lumière fut»,

כמאמר לעת ערב יהיה אור כמשל מי שרוצה לפנות איזה דבר צריך הוא לכנוס בתוכי [בתוכה] כדי לפנותה אבל לא שישאר בתוכה.

comme il est dit: «Au temps du soir, il y aura de la lumière.» C'est comme quelqu'un qui veut vider quelque chose: il doit y entrer pour le vider, mais sans y rester.

גם מה שנשתלשלה התורה ונתלבשה בחשך טענות שקר הוא כדי לפנות החשך לאהפכא חשוכא לנהורא

De même, si la Torah est descendue et s'est revêtue de l'obscurité, de fausses prétentions, c'est afin de faire disparaître l'obscurité et de transformer l'obscurité en lumière.

וכן העסק בתורה לדחות החשך והקושיות המסתיר על השכלת הדין האמת לאמתו ולמצא האמת גילוי רצון עליון ב"ה וכמ"ש ע"פ והמשכילים יזהירו וגו' ע"ש:

De même, l'étude de la Torah vise à repousser l'obscurité et les difficultés qui voilent la compréhension de la loi dans sa vérité absolue, et à trouver la vérité: la révélation de la Volonté suprême, béni soit-Il; comme il est expliqué au sujet [du verset] «Et les sages resplendiront», etc.; voir là-bas.

7 וזהו ויצא יצחק לשוח. כי כדי לפנות הערב והחשך ולתקנו הוא ע"י יצחק שהוא בחי' פחד ויראת ה' וכמאמר אם אין יראה אין חכמה כו'.

Et voici [le sens de] «Isaac sortit pour lasoua'h». Car écarter le soir et l'obscurité et les rectifier s'accomplit par Isaac, qui représente le niveau de Pa'had (crainte) et la crainte de D.ieu ; comme le dit l'adage : «S'il n'y a pas de crainte, il n'y a pas de sagesse», etc.

(וע' בזוהר בראשית ד' כ"א סע"א [סוף עמוד א]). וזהו האומר אין לי אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו ונשאר בחשך

(Voyez aussi le Zohar, Beréchet, page 21, fin du côté a.) Et voici [le sens de] : «Celui qui dit : “Je n'ai que la Torah” ne possède même pas la Torah» ; il demeure dans l'obscurité.

אבל באמת כתיב ישת חשך סתרו שאף שהוא חשך מ"מ הוא סתרו וזהו לפנות הערב והחשך ולעת ערב יהי אור

Mais, en vérité, il est écrit : «Il fit de l'obscurité Sa cachette» : bien qu'il s'agisse d'obscurité, elle est néanmoins Sa cachette. Voilà ce que signifient «écarter le soir et l'obscurité» et «au temps du soir, il y aura de la lumière».

והיינו ליבון הלכתא וגם זה פי' ברכו בתורה. (ועמ"ש ע"פ קול דודי וע"פ ששים המה מלכות):

C'est-à-dire le blanchiment de la halakha ; et c'est aussi le sens de «ils bénirent par la Torah». (Voyez également ce qui est expliqué au sujet de «La voix de mon bien-aimé» et de «Il y a soixante reines».)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/chayei-sarah/4/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak